

In Memoriam - Nettie Groeneveld

(9 november 1952 – 6 oktober 2018)

Op 6 oktober is Nettie Groeneveld, na een ziekbed, op 65-jarige leeftijd overleden. Nettie kwam regelmatig op de Noorder Poort voor sesshins en was een tijdlang meditatieleider van een groep in Drachten. Ook was zij van 2013 tot begin 2018 secretaris van het bestuur van de Vriendenstichting SVNP. Haar uitvaart werd op 12 oktober gehouden in de Doopsgezinde-Remonstrantse kerk in Dokkum. Tenjo Osho hield er de volgende toespraak:

Lieve Lenie, familie, vrienden en kennissen.

We zijn hier bijeen om afscheid van Nettie te nemen en om ons verdriet, en onze betrokkenheid en wijsheid met elkaar te delen. Vanaf het begin dat ik in 2007 een groep zenmeditatie in Dokkum en later in Paesens-Moddergat begon, heeft Nettie daaraan deelgenomen. Ze is gebleven tot aan de zomerstop in juni van dit jaar. Het is stil in de groep nu we het pompje waarmee ze sondevoeding kreeg niet meer horen en leeg nu we haar mat niet meer hoeven neer te leggen.

In een van de gesprekken die ik met haar heb gevoerd zei ze dat ze graag wilde vertellen en met haar leven wilde laten zien wat meditatie met haar gedaan had. Het heeft haar veel gebracht. In haar leven heeft ze vaak deelgenomen aan groei-groepen, maar zen en het

boeddhisme hebben haar echt geraakt. Het is haar thuis geworden. Vandaar dat ik hier vandaag sta. Ik vind het fijn en bijzonder dat ik vanuit het zenboeddhisme een bijdrage aan deze dienst mag leveren. Het is denk ik een uitdrukking van hoe Nettie en Lenie elkaar de vrijheid gaven om ieder hun eigen weg te bewandelen en dat toch ook weer samen konden brengen. Vooral in de laatste fase van Netties ziekte vond ik het mooi om te zien hoe jullie beide vanuit jullie eigen traditie gekomen zijn tot de aanvaarding van haar naderende dood.

Lenie zei over de dood, dat we niet weten hoe het is om dood te gaan, dus waarom zouden we er bang voor zijn. Niet bang zijn voor dat wat komen gaat, omdat we niet weten hoe het zal zijn. Het leven en de omstandigheden nemen zoals ze zijn. In het laatste gesprek dat ik met Nettie had zei ze met een overtuiging die aan zekerheid grensde: Zolang we het goede doen, komt alles goed. De tekst van Matteüs (6:25-34) die gelezen is sluit hier natuurlijk mooi bij aan^[1]. Daar staat dat we ons geen zorgen hoeven maken en dat we eerst het koninkrijk en zijn gerechtigheid moeten zoeken. Wat het betekent om het koninkrijk te zoeken en zijn gerechtigheid, dat laat ik graag over aan theologen. Op dit moment kan ik met Nettie meegaan als ze zegt dat het goed komt, zolang we het goede doen. Aan het slot in haar laatste nieuwsbrief geeft ze dat als opdracht aan ons mee: 'Zorg goed voor de aarde, voor de dieren, voor elkaar en voor jezelf.' In die volgorde.

In een boeddhistische soetra, de Maitri soetra, staat:

*Laat ieder wezen licht en vrolijk zijn
en groeien in geluk en harmonie.
Hoe ieder wezen ook op aarde leeft,
of het nu zwak is of sterk,
over de bodem kruipt of rechtop gaat
een klein of een reusachtig lichaam heeft,
zichtbaar of onzichtbaar is,
dicht in de buurt of onbereikbaar ver,
al geboren of nog in de schoot van de toekomst:
Laat ieder wezen gelukkig zijn.*

Ze wist dat als we goed voor anderen zorgen, we daarmee ook goed voor onszelf zorgen. Dat als we de natuur geweld aan doen, we ook onszelf geweld aan doen.

In de tekst van Matteüs wordt gezegd dat we moeten kijken naar de vogels in de hemel en de leliën in het veld. De natuur laat ons zien hoe we kunnen meebewegen met de constante stroom van verandering. Leven en dood gaan in elkaar over. Op het moment dat Lenie belde

om te vertellen dat Nettie was overleden, kwam ik net uit de film 'Wad' van Ruben Smit. De film laat mooi het wisselen van de seizoenen zien, het komen en gaan van de getijden, eten en gegeten worden en hoe de planten en de dieren daarmee omgaan. Veranderlijkheid is verdrietig en mooi tegelijk. Het betekent afscheid nemen en nieuwe momenten ervaren. We komen in de problemen als we ons verzetten tegen de dingen die we niet prettig vinden en als we het anders willen hebben dan dat het nu is.

De overgave aan prettige en moeilijke momenten hebben we zo mooi kunnen lezen in de brieven die Nettie schreef: 'Het gaat achteruit met mij en de laatste fase van dit proces zet zich in. Ik weet nog niet hoe ik hiermee om moet gaan. Dat is geen noodkreet maar een constatering. Jullie hiervan op de hoogte brengen doet me goed. Aandacht geven aan deze nieuwe fase. Gewoon kijken, zien wat er is. Zowel het fysieke aspect, als het mentale. Aandacht.'

En: 'Hier op het dorp is het goed. We hebben aan de kant van de weg een groente- en fruitkraam gekregen. Yvonne en Bert maken daar werk van. Boer Jan heeft zorgen omdat het gras niet groeit. Hij voert de koeien bij met wintervoer. Hier zijn de weilanden nog redelijk groen. Mijn uitzicht blijft prachtig en de blauwe bussen rijden weer.' Wat een mooie waarneming!

Over het opruimen van haar huis schrijft ze: 'En als ik er weer mee bezig ben is het ook steeds weer verrassend en opluchtend dat ik niets van alles wat er in huis is mee kan nemen. Als alle persoonlijke spullen uit het huis zijn (en doorgaans vernietigd), alles weg is wat mensen om me heen nog willen hebben, is het klaar. Dan vragen we de kringloop de rest op te halen. Zo moeizaam soms was het vergaren en zo eenvoudig nu het weg te doen, zonder moeite.'

Lieve Nettie, je hebt met je leven laten zien wat zo belangrijk voor je was. Je hebt ons laten zien hoe de vogels vliegen in de lucht en de leliën staan in het veld. Je hebt ons laten zien hoe leven en sterven kan zijn. Dank je wel voor je enthousiaste vrolijkheid, je warme betrokkenheid en de wijsheid die je met ons gedeeld hebt. Het ga je goed op je verdere reis. We komen elkaar vast nog eens tegen.

[1] [Lees de tekst uit Matteüs](#)